

50 NAJBOLJIH JAZZ I POP/ROCK ALBUMA U 2020. GODINI

PRO-JECT Debut Carbon Evo

Najbolji gramofon u svojoj klasi

TESTIRALI SMO

AudioQuest Niagara 1200 & Monsoon, **Bose** QuiteComfort Earbuds, **Bose** TV Speaker & Bass Module 500, **Denon** AVC-X6700H, **Erzetich** Thalia, **Grado Labs** Gold3 & Opus3, **Moondrop** SSR & Starfield, **Pass Labs** HPA-1, **PMC** Twenty5.21i, **Sennheiser** CX300S, **SMSL** SU-9

 hifimedia
BEST BUY

Mali kralj

piše: **Gordan Gaži**

Analizirajući novu inkarnaciju već popularnog gramofona koji je u prošlosti obilježio donji segment ponude jednog od najvećih proizvođača, tvrtke Pro-Ject nameće se pitanje što je u današnje vrijeme ostalo od pojma "budget", gramofona ili, recimo to jednostavnije, jeftinih reproduktora vinila koji su još prije nešto više od desetljeća bili nužno zlo onima koji su zadržali kolekcije ploča, ali nisu imali ambicije ulagati veći novac u analogni dio sustava. Kriteriji su osim cijene bili mogućnost promjene zvučnice, lagano održavanje i sposobnost da se sustav probija kroz brazde već dobro potrošenih vinila. Zvuk nitko nije previše spominjao, a kamoli ozbiljne performanse koje su se mogle uspoređivati sa skupljim uređajima. Tu rupu na tržištu primijetili su

mnogi proizvođači, a posebno, su se svojim rješenjima u tom segmentu istaknuli Rega, Audio Technica i naš današnji objekt interesa Pro-Ject. Kako je u tom valu bilo i mnogo manjih, ali ambicioznih igrača, a konkurencija čini ponudi samo dobro, dolazimo i do današnjeg dana i primjera kako izgleda moderan gramofon iz donjeg dijela cjenovne ljestvice proizvođača.

Tehnički opis

Pro-Ject Debut Carbon EVO dolazi u kartonskoj kutiji u kojoj se nalazi apsolutno sve što je potrebno za početak rada. Dijelovi su posloženi logično, odnosno tako da je slaganje konstrukcije jasno, jednostavno i brzo i bez čitanja popratne dokumentacije. U posljednje vrijeme običaj je da

Debut Carbon EVO je gramofon čije su performanse milijama daleko od njegove cijene

se zvučnica već nalazi montirana na ručici tako da se finalizacija cijelog posla može završiti već za nekoliko minuta. No, kao i svim u sličnim situacijama ipak bi bilo dobro provjeriti osnovne parametre gazne sile i geometrije sustava sa specijalnom vagon, protraktorom i uz test ploču. Uz sve iskustvo bez upotrebe tih osnovnih pomagala, onako na slijepo uspio sam poprilično pogriješiti u definiciji anti-skating vrijednosti. Ugodno me iznenadio i interkonekcijski kabel koji dolazi u paketu i koji sam nakon testiranja u vlastitom sustavu odlučio staviti na popis za kupnju. Također, odličnom odlukom smatram korištenje Ortofon 2M RED zvučnice kako radi soničnih kvaliteta tako i fleksibilnosti i jednostavnog namješta-

nja. Zvučnica je to koju sam imao prigode čuti u nekoliko konfiguracija i koja svoje kvalitete i klasu jasno demonstrira bez ikakvih zadržke ili oscilacija. Čini se da su kupci u Europi ovim odabirom poprilično profitirali u odnosu na naše kolege iz SAD-a za čije je tržište pripremljena verzija sa Sumiko Rainier zvučnicom koju audiofilili baš i nisu oduševljeno prihvatili. Osnovica gramofona izrađena je od MDF-a kao i u prošloj generaciji na koju je montirana jednodijelna i kompaktna 8,6" ručica izrađena od karbonskih vlakana i opremljena sa svim važnijim mogućnostima podešavanja. Tanjur je izrađen od metala i zavidne je težine od 1,7 kg. U ovoj verziji dodan mu je i damping prsten izrađen od termoplastičnog elastomera koji ga dodatno dampira i čini otpornijim na rezonancije, a prilikom vrtnje i po dostupnim informacijama potiče flywheel efekt koji može utjecati

ti na wow&flutter. Glavni ležaj kombinacija je čelične osovine i ometača izrađenog od bronce. Za razliku od sličnih materijala bronca je vrlo čvrst materijal koji osigurava preciznu vrtanju kroz duži period. Sitnica, no i vrlo bitan dio konstrukcije koji osigurava godine pouzdanog rada. Tu je unaprijeđeni motor s potpuno novim ovjesom i dampingom u "sandwich" konstrukciji koji pruža tiši i mirniji rad. Slična rješenja tvrtka koristi i u svojim skupljim modelima. Još jedan bitan detalj su metalne dampirane antirezonantne nožice također spuštene iz skupljeg dijela kataloga. S donje strane šasije nalazi se i prekidač za uključivanje gramofona i odabir brzine koji se može prihvatiti elektronskom regulacijom brzine, pozlaćeni konektori za spajanje s amplifikacijom i lijep i čvrst poklopac koji zaokružuje konstrukciju funkcionalno i vizualno. Treba spomenuti i vanjsko napajanje i polako smo zaokružili tehnički dio priče.

Slušni test

Kad smo već kod budget proizvoda u sustav sam testirani gramofon priključio preko malog, ali odličnog MM pretpojačala Rega Fono Mini A2D. Glazbeni dio započeo sam sa starijom rock glazbom (Boston / Dont Look Back) i odmah dobio punu šaku dojmova od kojih treba izdvojiti čistu, poprilično snažnu i izravnu reprodukciju u kojoj nije nedostajalo detalja, prostora, ali i dobre rockerske atmosfere s dosta basa. Uz ove važne kvalitete koje su pridonijele da s užitkom poslušam cijelu stranu LP-a osjetio sam i vrlo kompaktnu sliku u kojoj se jasno moglo detektirati i pomalo studijski loše zabilježenih tonova u visokotonskom spektru, posebice kada se radi o zvuku činele. Zato je bilo logično krenuti prema boljim audiofilskim snimkama (Miles Davis / Kind of Blue). Tu je Pro-Ject pokazao da je sposoban iz brazde izvaditi mnogo detalja, malih finesa, ali i postaviti glazbenike u prostor na ispravan način i proći

kroz kompletan materijal jednostavno, ali i s mnogo dinamike, kvalitetnog timbra, pa i ponešto drame i emocija koje krasi uglavnom skuplje uređaje. Veliki orkestri su također preneseni s autoritetom i vrlo solidnim prostorom. Čak i u segmentima u kojima glazbenici sviraju vrlo snažno i glasno opisani zvuk nije bio znatnije gmpromitiran. Sve u svemu poprilično dobar rezultat. Malu usporedbu napravio sam s istom zvučnicom i gramofonom Teac TN 500 (remenski pogon). Mramor-kompozit položen na MDF sandwich bazu, brushless motor sa stabiliziranim vanjskim napajanjem, pluteni mat na akrilnom tanjuru od 3 kg (16 mm), Audio Legend remen, Clogging servo PRS3. Osjećaj je uglavnom bio kao sjesti u malo snažnije vozilo. Detalja je bilo nešto više, pozadina se u krešendu smirila i glazbu je prozeo još intenzivniji dojam mikrodinamičke strukture. No, nekih dramatičnih promjena jednostavno nije bilo. Nikad ne treba biti potpuno siguran, ali imam puno razloga vjerovati da u svojoj klasi Pro-Ject Debut Carbon EVO još godinama neće imati mnogo ozbiljnih konkurenata osim onih već spomenutih.

Zaključak

Krajem prošlog stoljeća vinilu se nije pisalo dobro.

Digitalno doba snažno je udarilo na audio scenu kakvu smo poznavali do tada. Tih godina čelni ljudi tvrtke došli su na ideju da stvore kvalitetan gramofon koji će svima biti dostupan, a u isto vrijeme kvalitetan i kompetitivan i sa skupljim modelima konkurencije. Ovdje uskače Jiri Kroutil, menadžer tvrtke zadužen za proizvodnju, i za nekoliko dana rođen je prvi prototip takvog modela. Nekoliko desetljeća kasnije situacija je potpuno drugačija, a Debut Carbon EVO na tržištu radi sjajne stvari i sve se više etablira u pravog malog kralja jednostavnih i jeftinih gramofona čije su performanse milijama daleko od njegove cijene. Spomenuti treba i gomilu opreme iz kuće kojim se model može i unaprijediti kao i finiš koji moraju odgovarati svakom prostoru i ukusu. I kako sada odgovoriti što je ostalo od pojma "budget"? U ovom

PRO-JECT DEBUT CARBON EVO

Sustav rada:

remenski pogon (Belt drive)

Brzine:

33/45, opcionalno 78

Signal / šum:

68dB

Efektivna masa ručke:

6g

Efektivna dužina ručke:

8.6" (218.5 mm)

Dimenzije (Š x V x D):

415 x 118 x 320 mm

Masa:

5.6 kg

Zvučnica (MM):

Ortofon 2M Red

Frekvencijski raspon:

20-22.000 Hz

Odvajanje kanala:

22 dB/1kHz

Izlazni napon:

5.5 mV

Preporučena gazna sila:

17.5 mN

Masa:

7.2 g

Cijena:

3.889 kuna

INFO:

Media audio, tel. 021 380 117, www.mediaaudio.hr

Korištena glazba

Matthias Landau, Opening (M.A. Recordings) CD+DVD 176,4 WAV • Branticket, Psychonaut (Esoteric Records) 16/44 Flac • 3. Sera Una Noche, La Segunda (M.A. Recordings) 176,4 WAV • Adam Lane Full Throttle Orchestra, Live in Ljubljana (Clean Feed), CD rip 16/44 • Arcie Shepp, I hear the sound (Archieball HD Tracks) 44,1/24 bit Flac • Henry Franklin, The Skipper (Black Jazz) CD

Sustav

CD/SACD: EMM Labs CDSA-SE, Philips 963SA; High Res: M2Tech Young+Asus N53JF+J.River Media Center 19 stable, Logitech squeezebox 3; Amplifikacija: Pre: EAR 868L, TVC Sowter; Power: Pass Os, EAR 890, ASV Šebart 300B; Zvučnici: Beta Systems C2; Kabeli Zvučnički: Wire World Eclipse 3+; Interkonekcija: Wire World Eclipse XLR, Nordost Quattro Fil RCA, USB: Wireworld Starlight, USB samogradnja; Strujni: Wire World Aurora, Wire World Electra 5-2, LAT AC2, Wire World, Electra Gold 5-2; Oprema: RAM Tube dampers, strujni filter samogradnja

slučaju samo podsjetnik da se nalazimo kod police s jeftinijim uređajima. Sve drugo je davno premašeno.